

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXXII. évfolyam 1. szám

*Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2025. január

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasók! Kedves Gyomaendrődiek!

Szeretettel köszöntöm Önöket! Engedjék meg, hogy megosszak Önökkel néhány gondolatot az óév búcsúztatása és az újév várása kapcsán!

Szilveszter éjjelén, amikor a tűzijátékok pár percig zajosra-színre festik az éjszakai eget, amikor vidám pukkanások közepette röpködnek a pezsgőspalackok dugói, és méltóságteljesen felcsendül az éjfélt harangszó, az a szokás, hogy boldog új esztendőt kívánjunk egymásnak. Bizonyára akadnak még olyanok az olvasók között, akik emlékeznek, miért is tulajdonítunk különös jelentőséget annak, hogy szilveszterkor malachúst és az új esztendő első napján lencsét fogyasszunk. Ezekkel az ételekkel igyekszünk bevonítani a szerencsét és a pénzt az életünkbe a következő évben is. A régi hiedelmek és babonák gazdag sokféleségét mágikus erővel átítatott tilalmak és ajánlások határozták meg. Ezek a vidékenként és településenként változó szokások *életreceptek*ként formáltak egykor a közösségeink világképét, és folytonosságot teremtettek az elődeink által a maga teljességében megélt jelen és az előttük álló jövő között.

Manapság már nemcsak hogy nem tartjuk be, de talán megmosolyogtatónak is találjuk azt a szokást, hogy újév napján tilos kivinni a szemetet a házból, nehogy kidobjuk vele a szerencsénket. A világunk változásának velejárója, hogy idővel háttérbe szorulnak a hagyományos *életreceptek*, felváltják őket az instant megoldásokat kínáló, látszólag egyszerű tippek és trükkök. Az állandóan cselekvésre ösztönző, dinamikus életformákban egyre kevesebb idő jut már a befelé tekintésre, az elcsendesedésre, hiszen megállíthatatlan jövés-menésben vagyunk. Hányszor halljuk a reklámokban: *Éld át a pillanatot!* Sokkal több mindent akarunk magunknak összeszűríteni egy-egy időszakba, eseménybe vagy abba a bizonyos pillanatba, mint amennyi valójában lehetséges.

Azt hiszem, kicsit ilyenek a szilveszteri fogadalmak is, amelyekről úgy hisszük, általuk képesek leszünk tartós változásokat elérni az életünkben. Melyikünk ne tett volna már olyan ígéretet magának, hogy az új évben változtat az életmódján, gyakrabban fog utazni, új hobbit kezd el, vagy nagyobb energiát fektet a testi-lelki fejlődésébe? A

szilveszter éjszaka rendszerint az önfeledt ünneplésről szól, az elmúlt év búcsúztatásáról és a következő év reményekkel teli megkezdéséről, mégis úgy gondolom, ezen a jeles fordulón a pillanat hevében tett fogadalmak helyett (vagy mellett) érdemes időt szánnunk az évünkre való alaposabb visszatekintésre is.

Azt gondolom azonban, hogy adventtől karácsonyig, és még szilveszter táján is teret adhatunk a reményeinknek és a megújulás iránti vágyainknak. Az is nagyrészt ebben az időszakban dől el, hogy mennyire tudjuk magunkat felkészíteni a következő év kihívásaira és a velük való megbirkózásra. Hiszen ha egy kicsit befelé figyelünk, hagyunk teret és időt az összegzésre, könnyebb rátalálnunk a saját erőforrásainkra, és ezek tudatában egyszerűbb megterveznünk az elkövetkező évet is. Ha számot vetünk az év folyamán megtapasztalt nehézségekkel, akkor tudunk igazán hálásnak lenni azért, hogy képesek voltunk megküzdeni ezekkel, és őszintén értékelni azoknak az embereknek a támogatását, akik hozzásegítettek bennünket a megoldásokhoz. Ezáltal válhat a szilveszter olyan alkalomná, amikor egy különleges *életreceptet*, az elmélyülés és a tervezés szokását is gyakorolhatjuk és belecsempészhajjuk az ünnepi forgatagba.

Boldog új évet kívánok minden Gyomaendrődinek!

A tartalomból:

3. IN MEMORIAM:
Sztanyik Bálint

6. Hírek a Szent Gellért iskolából

Boldog Új Évet Kívánunk Olvasóinknak! Szerkesztőség

Önkormányzati

h í r e k

A 2024. december 19-én, az év utolsó testületi ülésén 29 napirendi pont került megtárgyalásra és elfogadásra.

Először került bemutatásra 2025. évi költségvetési koncepció, amely Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat figyelembevételével lett összeállítva.

A 2025. évi költségvetési koncepció várható bevételeinek és kiadásainak alakulása:

Bevételek	4.332.638 Ft	
Működési bevétel		3.137.618
Felhalmozási bevétel		30.783
finanszírozási bevétel		1.164.237
Forrás hiány	175.273 Ft	
Kiadások	4.507.911 Ft	
Működési kiadás		3.676.421
Felhalmozási kiadás		831.490
Finanszírozási kiadás		0

Az Összeállított költségvetési koncepció 175.273 ezer Ft összegű működési hiányt tartalmaz, a fejlesztési oldalon forráshiány nem jelentkezik. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX tv. 111. § (4) bekezdése kimondja, hogy a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. A költségvetési koncepció további egyeztetéseket igényel.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2023. december havi ülésén hozott határozatában kérte, hogy a településünkön végzett állami feladatokat ellátó szervek, (oktatás, egészségügy, hulladékgazdálkodás, útfenntartás, helyi közösségi közlekedés) meghatározott időnként számoljanak be az általuk végzett feladatokról a hatékony együttműködés érdekében. Az oktatási intézmények vonatkozásában a tanulói létszám, osztályok száma, különleges bánásmódot igénylő tanulók aránya, továbbtanulási mutatók, szakos ellátottság, tervek, elképzelések, javaslatok, amihez testületi döntés szükséges.

A Gyulai Tankerületi Központ, valamint az iskolák (Alföldi ASzC Bethlen Gábor SzKI, Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, Gyulai Tankerületi Központ, Kállai Ferenc Művészeti Iskola, Kis Bálint Általános Iskola, Rózsahegy Kálmán Általános Iskola) elkészítették és rendelkezésére bocsajtották a Képviselő-testületnek beszámolóikat. A mindenre kiterjedő elemzésekből megismerhettük a városunkban feladatokat ellátó iskolák arculatát, az intézmény erősségét, problémáit, amivel az elmúlt tanévben szembe kellett nézniük, illetve megfogalmazásra kerültek azok a feladatok, amelyek megoldásához a Képviselő-testület együttműködése szükséges.

A Képviselő-testület elfogadta az intézmények által készített beszámolókat.

Gyomaendrőd belterületén (a Liget Fürdő területén) 2005. szeptember 26-án kelt szerződés értelmében Kis Sándor nevére földhasználati jogot jegyeztek be, míg a tulajdon 1/1 tulajdoni hányadban Gyomaendrőd Város vagyonát képezi. A 1298/2 helyrajzi számon vendéglátó helyiségként funkcionáló ingatlan épült. A földhasználati jog az épület mindenkori tulajdonosát illeti meg. A földterülettel és az épülettel a felek szabadon rendelkeznek, átruházásra, mindketten jogosultak a kölcsönös elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezések betartásával. A szerződésben foglaltak szerint, az ingatlan tulajdonosa földhasználati díjat fizet. A használati díj mértéke a KSH által közzétett éves fogyasztói árindex figyelembevételével kerül megállapításra, amely évente újra felül van vizsgálva. 2024. évben ennek összege: 922.000 Ft.

Kis Sándor vételi kérelmet nyújtott be a földterület megvásárlására. A kérelemben vételár nem szerepelt. Kis Sándor vételi kérelmét már két alkalommal is tárgyalta a Képviselő-testület. A forgalmi értékbecslő által megállapított bruttó összeg 1.700.000 Ft, mely összegnél kevesebb nem lehet a vételár.

Mivel a Liget Fürdő a város egyik legfontosabb turisztikai attrakciója, mely jelenleg is fejlesztési alatt áll, a Képviselő-testület döntése, hogy nem kívánja értékesíteni a területet.

A Képviselő-testület 2024. októberi ülésén kifejtette szándékát az Idősügyi és az Ifjúsági Tanács létrehozásáról. A szándék elfogadása után megkeresésre kerültek azok a külsős személyek, akik tagjai lehetnek, a tanácsoknak.

Az előterjesztés a két tanács ügyrendjét mutatja be a Képviselő-testületnek és javaslatot tesz annak elfogadásra. Mindkét tanács várhatóan 2025. januártól kezdheti meg működését.

Az Idősügyi Tanács 5 főből állhat.

- Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete által delegált személy
- Térségi Szociális Gondozási Központ intézményvezetője
- Városi Egészségügyi Intézmény vezetője
- Gyomaendrőd Hivatal vezetője
- Gyomaendrőd Család és Gyermekegészségügyi Központ által delegált személy

Tanácskozási joggal részt vesznek a munkában a nyugdíjas szervezetek és egyesületek delegált tagjai.

Az elnöki tisztséget a Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete által delegált személy tölti be, jelen esetben a Képviselő-testület Lehetőzkiné Timár Irén alpolgármestert kérte fel az elnöki feladatok ellátására.

Ifjúsági Tanács 6 főből álló, önálló gazdálkodást nem folytató szervezet.

- Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete által delegált személy: Weigertné Gubucz Edit képviselő
- Gyomaendrőd Család és Gyermekegészségügyi Központ által delegált személy
- Gyomaendrőd Hivatal által delegált személy
- Gyula tankerületi Központ Gyomaendrőd Tankerületi Iroda 1 fő
- Megválasztott diákpolgármester és járási diákvezető
- Részt vesznek a munkában a város területén állami feladatot ellátó oktatási intézményekből delegált személyek (Diákönkormányzat vezetője, Diákönkormányzat tanulói képviselője)

Jelezte, hogy tanácskozási joggal jelen kíván lenni a megbeszéléseken az Endrődiek Baráti Köre Egyesület, illetve más szervezetek is.

A Képviselő-testület elfogadta és megszavazta mindkettő tanács működésére vonatkozó rendeletet.

A Képviselő-testület kifejezte támogatását a közösségi célú „Városkártya” bevezetésére. A kártya a helyi gazdaság erősítését szolgálja, melyhez a helyi vállalkozók csatlakozhatnak. A döntést követően 330 helyi vállalkozásnak lett kiküldve a megkeresés, melyben tájékoztatást kaptak a kezdeményezés céljáról, valamint lehetőség volt nyilatkozattételre is a csatlakozást illetően. Október 31-i hatállyal, több mint harminc vállalkozó jelezte részvételi szándékát. A bevezetéséhez elkészült az ütemterv, amely a lakosságot érintően 2025. február 1. napjától nyújt folyamatos tájékoztatást a Hivatal és Tourinform Irodán keresztül, majd a „Városkártya” átadására 2025. március 1-től kerülhet sor.

Az elmúlt időszakban több képviselő és lakos is jelezte, hogy szükség lenne egy települési főkertész alkalmazására, melyet vállalkozói tevékenység keretében valósíthat meg a város. A Képviselő-testület egyetértett a javaslatl és 2025. március 1. napjától történő foglalkoztatás mellett döntött, mivel annak bérköltségét be tudja építeni a 2025. évi költségvetésbe.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata tulajdonát képező 1100/2 helyrajzi számú Vidovszky út 11 szám alatti Ifjúsági és Sport Tábort bérlete 2025. február 28-án lejár, melyet a Gyoma-Gyöngye Kft.-vel kötöttek 2010-ben. Az ingatlan hasznosítására versenyztetés útján kerülhet sor nyílt eljárás keretében.

A nyílt eljárásban való hasznosítás minimum 125.000 Ft/hó+ÁFA áron, 5 éves határozott időtartamra szól.

A Képviselő-testület elfogadta és megszavazta a határozati javaslatnak megfelelően az előterjesztést.

Lehetőzkiné Timár Irén
Alpolgármester

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kó...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Sztanyik Bálint sekrestyés 1899-1984

Ezt az E-mailt Gíricz Lászlótól kaptam, 2024. október 9-én. Endrődi adatokat tartalmaz, ezért úgy gondoltam, érdemes arra, hogy közzé tegyem.

Iványi László

Kedves Laci!

A mellékelt fotókból kettőt Szelei Bea adott nekem, és beszkeneltem.

Nem tudom, hogy emlékszel-e valamennyire Sztanyik Bálint bácsira.

Ő 1944-től 1966-ig volt sekrestyés Endrődön. Akkor ment nyugdíjba, amikor Révész apát úr Debrecenbe került.

Mindnyájan jól emlékezhetünk sántikáló alakjára. Azóta bármennyire kerestem korábban, egy fénykép sem került elő róla.

Már a 2004-es 200 éves jubileumra szerettem volna kitenni az ő képét is a fotókiállításon, de még a gyermekei családjában sem jártam sikerrel.

Most Bea jóvoltából láthatjuk őt. Ezt a fotót még egyetlen, ma még élő fia, Endre sem látta ezelőtt.

Bálint bácsinak meghalt a felesége 1960-ban. 1961-ben elvette Timár Etelkát, aki Bea apai nagymamájának testvére volt. Így került ez a kép Etelka néni halála után Beához.

1971-ben készült a fotó. (Akkor már 5 éve Szépvölgyi Péter bácsi volt a sekrestyés).

Itt már a második feleségével látható. Bálint bácsi legidősebb, sugárbiológus orvos fia, Sztanyik B. László készítette ezt a fényképet. Ő akkor a Bécsi Nemzetközi Atomenergia Ügynökségnél dolgozott, és hazalátogatott Endrődre a fehér Mercedesszel.

Van egy kis anekdotává nemesült történet Bálint bácsival kapcsolatban.

Pádlár Zoli valamivel felidegesítette őt a sekrestyében vagy a templom kertben (hogymivel, arra már nem emlékszem).

Bálint bácsi erre felkapott a kezébe egy bicikli pumpát, és a sánta lábával „kergette” Zolit a templomkertben lévő szénaboglyák körül. Közben kijött a sekrestyéből Révész István, akihez így szólt feldúlva: „Apát Úr, vagy én megyek el innen vagy Pádlár Zoli!” Végül mindenki maradt a helyén, és lenyugodtak. Ennek szemtanúi voltunk többen. Én így emlékszem rá, de Laci (Hegedűs Zoli) is hasonlóképpen.

Nekem nagy élmény volt most látni ezt a fotót, mert közel 60 évig csak az emlékezetemben élt Bálint bácsi. De nagyjából így, ahogy itt a képen van.

Érdekes, nem emlékszem, hogy láttam volna őt 1966 után, pedig 1984-ben halt meg.

A másik fotó kb. 1939-ben készült, amikor a tragikus sorsú Iványi György Hunyára került plébánosnak.

Az ülő sorban balról az első Timár Irén, Bea nagymamája, mellette dédmamája Iványi Emerencia (Iványi György testvére). Az ülőben ülő kisfiú pedig Bea édesapja, Szelei Béla.

A hátsó sorban a jobb szélén Szelei Vince, Bea apai nagypapja van.

Az Endrődiek Baráti Körének 2005-ös márciusi budapesti összejövetelén ott volt Sztanyik B. László is. Akkor készítettem ezt a képet. Ott kértem tőle Bálint bácsiról fotót, de nem tudott adni. Sajnos az ő halálát egy nagyon súlyos demencia előzte meg. Ezt most 2 hete mondta el nekem Endre, az öcsce, akít meglátogattam Szegeden.

Üdv.: Laci

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Boldogító üzenetek

Az adventi időszakban egy különleges üzenőfalat állítottunk fel, ahol a gyerekek boldogító üzeneteket küldhettek egymásnak. Kicsik és nagyok egyaránt lelkesen vettek részt, így a paraván két hét alatt szinte teljesen megtelt kedves gondolatokkal és jókívánságokkal. Megható volt látni, ahogy izgatottan írták és olvasták a küldeményeket, mosolyt és örömet csempészve egymás napjaiba. Az üzenőfal a szeretet és összetartozás szép jelképe lett az ünnepi időszakban. A visszajelzések alapján a tanulók jövőre is szeretnék megőrizni ezt a kedves szeretet-kifejező lehetőséget, boldogan írának újra örömteli gondolatokat.

Ünnepre hangolódva ...

A Diákönkormányzat az idei évben is színes, mókás és szívet melengető projektekkel készült advent idejére. Minden program célja közös volt: felhívni a figyelmet az együtt töltött idő fontosságára, a másokra való odafigyelésre, illetve az, hogy mindenki ott rejtőzhet a csoda.

December 14-én, tompítva a szombati iskolai fáradalmainkat mi is felvettük a karácsonyi pulcsinkat: a legszebbet, a legcsúnyábat, a világítósat, a mikulásosat, a rénszarvasosat vagy csak egyszerűen a pirosat. Az osztályközösségek megörökítették, készítettek fotót vagy szelfit.

Az idei adventi időszakban már másodszor rendeztük meg a „Karácsonyi Mézes-mustrát”. A különleges program célja az volt, hogy a gyerekek elhiggyék magukról, ők is tudnak mézeskalácsot készíteni, illetve díszíteni... Szébbnél szebb, nem mindennapi remek érkezett a felhívásra, melyekkel még közelebb hoztuk a karácsony varázsát, és egész héten mézeskalácsillat járta át az aulánkat. A kis cukrászok - lányok és fiúk egyaránt - formáztak hagyományos figurákat, de érkezett „Minecraft” és házikó alakú édesség is, sőt akadt olyan kis művész, aki több formát egyesített, így nagyon különleges alkotás született.

Az ünnepi készülődés jegyében most is megrendeztük a „Karácsonyi Játékdélutánt”. A játékdélután mottója volt: „Érezzük magunkat jól EGYÜTT, nevéssünk nagyokat EGYÜTT!” Diák és

pedagógus együtt játszott, kártyázott. A délután során kiderült, a legegyszerűbb a legnagyobb! A több mint 50 résztvevő diák 4 helyszínen próbálhatta ki magát: lehetett sakkozni, römizni, - a nagyobbak tanították a kisebbeket; de játszhattak magyar kártyával, sőt a méltán népszerű Uno és Solo kártyákkal is. Népszerűnek bizonyult a Twister és Jenga is, de Ági néni sárdobálás-malacos játéka ismét mindent vitt! Bízunk benne, hogy mindenki élményekkel és nevetőránccal térhetett haza. Az utolsó hét minden napján karácsonyi zene segítette az ünnepre hangolódást: az uzsonnaszünetekben mai slágerek üzenték: „Itt van a szép, víg karácsony!” Békét, boldogságot, szeretetet kívánunk karácsonyra iskolánk minden tagjának: gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt!

Rénszarvas kupa

Készen állsz a mókára? Szeretsz mozogni?

Akkor vedd fel a legjobb karácsonyi jelmezedet, és csatlakozz te is a „kisbálintos” Rénszarvas kupa izgalmas világához!

Idén 2024. december 14-én rendeztük meg iskolánk diákjainak a nagy népszerűségnek örvendő Rénszarvas kupát. A sportesemény célja, hogy a gyerekek szórakoztató formában hódolhassanak a mozgás örömeinek, részt vegyenek a közösség építésében, valamint önfeléd játékokon keresztül hangolódjanak a karácsonyra! A hagyományos versenyek helyett vidám, mókás, ötletes sor- és váltóversenyeken mérhették össze tanulóink évfolyamonként a tudásukat. Véletlenszerű csapatalakítással segítettük a gyerekek közötti barátságok elmélyítését, illetve az együttműködés megvalósulását. A színes, vidám karácsonyi jelmezek még inkább feldobták a hangulatot! Köszönjük a fantasztikus játékokat az ötletgazdáknak: Bácsi Kitti, Cs. Nagy Balázs, Csöke Zsolt, Lakatos Tibor és Varga-Stephan Adrienn pedagógusoknak.

Első helyezés a német versenyen

A Békéscsabai Evangélikus Gimnázium német nyelvi csapatversenyt hirdetett nyolcadik évfolyamos diákok számára. Iskolánk diákjai is beneveztek erre a megmérettetésre; a csapatot Kiszely Robin, Kürti Péter és Zentai Kristóf 8.a osztályos tanulók alkották. Az 1. fordulóban egy feladatlapot oldottak meg a diákok, amelyben a párizsi olimpiával kapcsolatos kérdésekre kellett válaszolni. Valamint egy film készítése volt a feladat, melynek tartalma egy olimpiai bajnokkal készült fiktív riport volt. Mi természetesen Tótka Sanyit választottuk, hiszen ő „kisbálintos” csillagunk is. Az 1. forduló sikeres teljesítése után meghívást kaptunk a megyei versenyre, ahol 2024. december 12-én délelőtt egy játékos német nyelvi vetélkedőre került sor 7 csapat részvételével. A verseny után a szervezők bemutatták a középiskolájukat, és megtekintettük a békéscsabai evangélikus nagytemplomot. Az egyik legérdekesebb program az evangélikus kistéplom megtekintése volt, hiszen itt a toronyba felmászva láthattuk a hatalmas harangokat, és a magasból Békéscsaba panorámáját is megcsodálhattuk. Ezután következett az eredményhirdetés, ahol kiderült, hogy a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola „Keine Ahnung” nevű csapata érdemelte ki az első helyet. Nagyon örültünk ennek az eredménynek, hiszen tanulóink ismét bebizonyították tehetségüket német nyelvből.

Felkészítő pedagógus Domokos Anikó.

Pályaaorientációs nap és a 2024 „KisBálintos” Csillaga díj átadója

2024. november 29-én különleges eseményt tartottunk iskolánkban. A pályaaorientációs nap első részében diákjaink arról beszélgettek osztályközösségeikben, hogyan képzelik el magukat 20 év múlva. Milyen szakmát választanak, mi lesz a hobbijuk, és milyen képességekre lesz szükségük céljaik eléréséhez. Álmaikról rajzokat is készítettek „Van nekem egy álmom” címmel, ezek az alkotások iskolánk Álomfalát díszítik. Ezután interaktív, szakmaismereti tevékenységekre került sor, melyekben szívesen vettek részt tanulóink. A pályaaorientációs napon két kiemelkedően sikeres, egykori diákjaink látogatták meg iskolánkat, Csaba Gábor, kulturális diplomáciáért felelős helyettes államtitkár és Dr. Csaba Ákos, szülész-nőgyógyász, klinikai genetikus voltak vendégeink. A találkozón igazgató asszony hangsúlyozta, hogy a nevelésben milyen fontos szerepe van a gyerekek elé állított példaképeknek. Ezt követően a két vendég megosztotta inspiráló történetét tanulóinkkal. Csaba Gábor helyettes államtitkár a magyar diplomáciában szerzett közel 25 éves tapasztalatairól beszélt, kiemelve, hogy indulásakor mennyire meghatározó volt a családjától és tanáraitól kapott támogatás. Dr. Csaba Ákos klinikai szülész-nőgyógyász orvosi pályájáról és az oda vezető útról mesélt, motivációt és tanácsokat adva a fiataloknak. A rendezvényen a testvérpár igazgató asszonytól átvette a 2024 „KisBálintos” Csillaga díjat. A 2021 óta évente átadott díjat olyan egykori tanulóink kapják, akik példamutató életpályájuk során kiemelkedő szakmai eredményeket értek el. A nap zárásaként vendégeinkkel közösen meggyújtottuk az első adventi gyertyát, amely méltó lezárása volt ennek az emlékeztető és lélekemelő napnak.

Gratulálunk a vendégeinknek, és köszönjük, hogy példájukkal ösztönzik iskolánk tanulóit!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Adventfesztt 2024

„Jól használjátok fel az időt!”, Ef 5,16

Az idén 2024. november 29-én rendezték meg az Adventfeszttet, amely a Szeged-Csanádi Egyházmegye nagyszabású ifjúsági adventi lelki napja. Az egyházmegye területén működő katolikus iskolák hittanosai megerősítették egymást közös útjukban. A találkozás kiemelte a fiatalokat a szürke hétköznapokból. Különlegessé, ünnepivé tette az adventre való készülődést. Iskolánkból tizennégy hittanossal vettünk részt a rendezvényen.

Adventfesztt témája és egyben mottója:

„Jól használjátok fel az időt!”, Ef 5,16

Az érkezőket Serfőző Levente atya köszöntötte a Szent Gellért Fórum sportcsarnokában. A nap folyamán Simon Dávid atya tett tanúságot hitéről. A zenei szolgálat, dicsőítés az Eucharist zenekar közreműködésével történt. Volt közös tánc, kérdezz-felelek program is. A fiatalok kérdéseire a jelenlévő atyák válaszoltak. A nap szentmisével és Gáll Szabolcs atya adventi gondolatával zárult: Időt kell szentelni Jézusnak!

Adventi Kalendárium

Általános iskolai tanulóink idén is részt vettek az Adventi Kalendárium elkészítésében. Advent kezdetétől minden nap kinyílt egy ablak, amelyben a gyerekek verseket adtak elő, részleteket, ünnepi gondolatokat, segítve a hallgatót-nézőt ráhangolódni szép ünnepünkre.

Mikulásváró Iskolakóstolgot a Szent Gellértben

December 3-án manóruhába öltözött tanító nénik várták a nagycsoportos óvodásokat és szüleiket. A Mikulás manói című jelentéssel köszöntöttük vendégeinket, majd a szülőknek Timár Erzsébet főigazgató asszony mutatta be iskolánkat, a gyerekek pedig játékos angol és német foglalkozáson vettek részt, belekóstolhattak az interaktív tábla rejtelseibe, kézműveskedtek, és vidáman énekelve várták a Mikulást, aki meg is érkezett és meg-

ajándékozta a gyermekeket.

Köszönjük az érdeklődést, szeretettel várunk minden kedves leendő első osztályost és szüleit a következő alkalmainkra is!

Karácsonyi Csodashow a Fővárosi Nagycirkuszban

2024. december 4-én nyolcadikosaink Budapesten jártak a Fővárosi Nagycirkuszban, ahol a Karácsonyi Csodashow című műsort tekintették meg. A látványos, szórakoztató program páratlan élményt nyújtott, közösségünk nagyon jól érezte magát. Köszönjük a részvétel lehetőségét a Lázár Ervin Programnak!

Bendegúz Nyelvész Anyanyelvi Tanulmányi Verseny

„Ismergetjük, tanuljuk egész életünkben anyanyelvünket is, ezt a sokszínű, sokarcú csodát.

S minél jobban megismerjük, annál szebbnek, gazdagabbnak, csillogóbbnak látjuk.”

(Lőrincze Lajos)

Ebben a tanévben december 4-én rendeztük meg a Bendegúz Nyelvész Anyanyelvi Tanulmányi Verseny iskolai fordulóját. Idén 6 tanuló mérettette meg magát.

Fekete Zelina Éda 2.o.

Vatai Boglárka 3.o.

Tóth Mirtill 5.o.

Kis Diána 5.o.

Hegedűs Szofi 5.o.

Papp Kincső 7.o.

A nevezett tanulóknak nyelvtani, nyelvhelyességi, helyesírási feladatokat és játékos nyelvi fejtörőket kellett megoldaniuk.

Eredményeik alapján a következő fordulóra jutott **Fekete Zelina, Tóth Mirtill, Hegedűs Szofi és Papp Kincső**. Gratulálunk! További sikereket kívánunk a következő megmérettetésen, mely január 22-én, szerdán lesz!

Szent Miklós a Szent Gellértben

Idén is ellátogatott hozzánk december 6-án Szent Miklós püspök. Kisiskolásaink énekszóval, izgatottan várták érkezését. Sok szaloncukrot kiosztott gyermekeink között...

A „UNITED WAY MAGYARORSZÁG”

pályázatot hirdetett az olvasás népszerűsítése, olvasáskészség fejlesztése, és az értő olvasás kialakulásának támogatására. Nagy örömünkre iskolánk közel 100 db könyvet tartalmazó ajándékcsomagban részesült. Ezáltal könyvtárunk még több könyvvel tud hozzájárulni a gyermekek olvasmányélményeinek a gyarapításához.

Mézeskalács készítése közösen

„A tiszta gyermeki öröm olyan, mint az áradó fény, átragad azokra, akik nyitott szívvel fogadják.” (Tapodi Brigitta)

Ma délután gimnáziumunk „elsősei” a 9. /A osztály osztályfőnökükkel, Hajni nével látogattak el az általános iskola elsős gyermekeihez. Kicsik és nagyok együtt sütötték a mézeskalácsot az adventi vásárra. Felemelő és megható érzés volt látni, ahogy együtt szorgoskodtak. A nagyokból előbújt a kisgyermek, a kicsik pedig csillogó szemekkel tekintettek fel rájuk.

Nagyszerű közösségi élmény volt kicsiknek és nagyoknak!

„Segítsünk a rászoruló gyermekeken!”

Iskolánk idén is csatlakozott a felhíváshoz, melynek segítségével több helybéli családnak szerezhettünk örömet. Köszönjük szépen az adományokat, továbbítottuk a sok szép ajándékot, melyeket jó szívvél ajánlottak fel a szülők, a diákok és a kollégák is.

Öröm vasárnapja

A harmadik városi adventi gyertyagyűjtáson – az öröm vasárnapján – iskolánk főigazgatója, Tímár Erzsébet köszöntötte a megjelenteket, melyet diákjaink vers-eszenés összeállításával követett. Ezután iskolánk lelki vezetőjének, Czank Gábor esperesatyának ünnepi gondolatait hallgathattuk meg. A meghitt pillanatokat közös teázás zárta.

A műsor összeállításáért és a diákok felkészítéséért köszönet Gecseiné Sárhegyi Nóra és Polányi Éva tanárnőknek.

Karácsonyvárás a Szent Gellértben

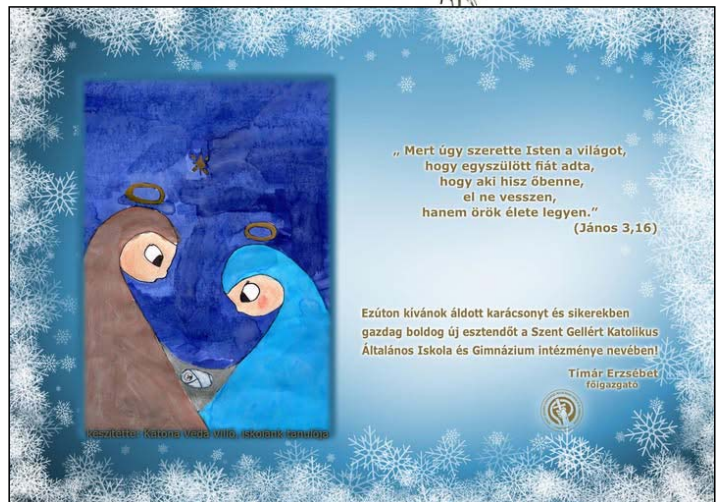
„Ó, jöjj, ó, jöjj, Üdvözítő,
Beteljesült már az idő.
Törd át az ég zárt ajtaját,
Vár a világ sóvárgva rád.”

2024. december 20-án, péntek délelőtt megnyitotta kapuit az adventi vásár az aulában. Majd az osztályok az iskola karácsonyfája köré gyűltek és a gyermekek megajándékozták egymást. Karácsonyváró műsorunkat Czank Gábor esperes, iskolánk lelki vezetője nyitotta meg, majd meggyújtottuk az adventi koszorú 4. gyertyáját.

A felsősök és az énekkar verses-zenés összeállítással készültek, hozzájuk csatlakoztak zeneiskolás tanulóink. Ezután a 2.,3.,4. osztályosok betlehemesse következett. Elsőseink verses-táncos előadással kívántak áldott ünnepeket a megjelenteknek. Timár Erzsébet főigazgató aszszony adventi gondolatai zárták meghitt együttlétünket.

Köszönettel tartozunk azoknak a szülőknek, akik bármilyen formában hozzájárultak ahhoz, hogy az adventi időszakban várakozásunk, készülődésünk az ünnephez méltó legyen.

Katolikus oldal

Elkezdődött a szentév

A katolikus egyház által 2025-re meghirdetett szentév 2024. december 24-én vette kezdetét a Szent Péter-bazilika szent kapujának megnyitásával, és 2026. január 6-ig tart.

A szentév a hagyomány szerint a római bazilikák úgynevezett szent kapuinak megnyitásával kezdődik.

Azokról a bejárati ajtókról van szó, amelyeket két szentév között befelelnek vagy zárva tartanak, és kizárólag a szentév elején a mindenkori pápa törli át őket egy kalapáccsal, vagy tárja ki őket. A bazilikák szent kapuin haladnak át a szentévben Rómába érkező zarándokok.

A 2025-re meghirdetett szentév a Szent Péter-bazilika szent kapujának megnyitásával kezdődik idén december 24-én.

A következő a lateráni Szent János-bazilika szent kapujának megnyitása lesz december 29-én. 2025. január elsején a pápa a szintén római Santa Maria Maggiore-bazilika szent kapuját nyitja meg, végül január 5-én az egykori városfalakon kívüli Szent Pál-bazilikáét. Az utóbbi három bazilika szent kapuját 2025. december 28-án zárják le ismét, a Szent Péter-bazilikáét pedig 2026. vízkeresztjén, vagyis január 6-án, az tesz végleg pontot erre a szentévre.

A pápa döntése szerint a szentévet megnyitó ünnepélyes misét a világ Rómán kívüli egyházmegyéiben idén december 29-én celebrálják, a zárószertartást pedig jövő december 28-án.

Ferenc pápa a közzétett, *Spes non confundit* (A remény nem okoz csalódást) kezdetű, latin nyelvű bullával hozta nyilvánosságra a 2025-ös szentév kezdeti és zárási dátumát, valamint megjelölte az egyházi év kiemelt témáit.

A dokumentum szerint a szentév központi üzenete a remény lesz, amelynek jeleit a mai emberiségnek a most megélt korban, a mostani világban kell felfedeznie nem engedve, hogy a rossz és az erőszak győzedelmeskedjen.

A remény legfontosabb elemeként Ferenc pápa a békét nevezte meg, melyet „ismételten a háború tragédiája süllyesztett el”. Az egyházfő a nemzetközi közösség elkötelezettségét szorgalmazta annak érdekében, hogy „bátorsággal és kreativitással” teret biztosítson a tárgyalásoknak a tartós béke érdekében.

Úgy vélte, a világ nem hajlandó emlékezni a múlt tragédiáira. „Túlzás arról álmodni, hogy a fegyverek elhallgassanak?” – kérdezte.

Ferenc pápa kezdeményezte, hogy a fegyvergyártásra költött forrásokból hozzanak létre nemzetközi alapot az éhezés leküzdésére.

A reményteli jövő pilléréként nevezte meg a gyermekáldás iránti vágyat, arra szólítva fel az államokat, támogassák a fiatalokat az élet átadásában. „Ez ad jövőt minden társadalomnak” – áll a pápai bullában.

Az egyházfő reményt szorgalmazott a hátrányos helyzetű

embertársaink számára: megemlíttette a szabadságuktól megfosztott rabokat, akik az elzárás mellett „nap mint nap tapasztalják az őket körülvevő érzelmi ürességet, a rájuk kiszabott korlátozásokat, és nem ritkán, az irántuk való tisztelet hiányát”. Azt javasolta, hogy a szentévben a kormányok gyakoroljanak amnesztiát vagy büntetés-csökkentést, segítsék elő a közösségi visszailleszkedést, „segítsenek ezeknek az embereknek visszanyerni az önmagukba és a társadalomba vetett reményt”.

A pápa a bullában bejelentette, hogy a bazilikák mellett egy szent kaput egy börtönben is meg fog nyitni.

Reményt sürgetett a betegeknek, akár otthon, akár kórházban tartózkodnak. Reményt kért a fiatalok számára, akik „sajnos, gyakran látják összeomlani álmaikat, nem szabad csalódást okoznunk nekik, az ő lelkesedésükre épül a jövő”.

Reményről írt a migránsok esetében is: „a befogadást, amely tárt karokat jelent mindenki előtt méltósága tiszteletben tartásával, a felelősség kísérelje úgy, hogy senkitől se legyen megtagadva egy jobb jövő építésének joga”. Ezen kívül a pápa, azok számára, akik háború, erőszak, diszkrimináció elől menekülnek, biztonságot, oktatást szorgalmazott, valamint belépést a munka világába.

Úgy vélte, reményt érdemelnek az idősek is, akik gyakran tapasztalják meg a magányt és az elhagyatottságot. Pedig az idősek élettapasztalata, tudása kincsnek számít a következő generációk számára – hangoztatta Ferenc pápa.

Reményt sürgetett a világban élő több milliárd szegény számára. Botrányosnak nevezte, hogy a hatalmas forrásokkal bíró világban, azokat nagy részben fegyverkezésre fordítják, miközben a népesség nagy része szegénységben él. Hozzátette, a szegényeket megemlíti a nemzetközi politikai és gazdasági viták során, de problémáik valójában mellékesek, a velük való foglalkozás üres kötelességgé, peremre szorult problémává zsugorodik.

„Ne feledjük, a szegények majdnem mindig áldozatok, nem bűnösök” – írta a bullában a pápa.

„A világnak reményre van szüksége, nagyon nagy szüksége van rá” – mondta a bulla bemutatását kísérő szertartáson.

Arra is emlékeztetett, hogy 2025-ben lesz a kereszténység történetében jelentős nikaiai zsinat ezerhétszázadik évfordulója.

Az egyház történetében az első szentévet VIII. Bonifác pápa hirdette meg 1300-ban. Később úgy határoztak, hogy minden huszonötödik évben ismétlik meg.

A szentév különleges kegyelmi és bünbánati időt képvisel, amikor a hívek bizonyos feltételek mellett teljes búcsút nyerhetnek. 2000-ben II. János Pápa tartotta a szentévet, Ferenc pápa pedig már 2015-ben rendkívüli szentévet tartott.

(MK nyomán)

Hunya története IV.

EGÉSZSÉGÜGY

A századfordulón sok gyermek született, de sok meg is halt. Amikor egy gyermek elérte a 2-3 évet, akkor kezdtek abban bízni, hogy megmarad. A tanyavilágban nem volt orvos, legfeljebb egy bábaasszony. A legközelebbi orvos 15-20 km-re volt, de ha közelebb lett volna, akkor sem szaladtak az orvoshoz, mert ahhoz sok pénz kellett. Kondoros tanyán már az 1900-as években bizonyosan volt egy szülésznő - akinek a nevét nem tudtam megállapítani - mert egy 1900/65 közgyűlési jegyzőkönyvben a következők olvashatók

„Endrőd-Kondorostanyai lakosok azon kérelmét, hogy a meglévő tanyai községi szülésznői álláson kívül még egy rendszeresítessék, tekintettel a tanyán nagy területen való szétszórtságra a község képviselő testülete méltányosnak tartja amiért is évi 100 korona fizetéssel még egy tanyai községi szülésznői állást szerez, oly kikötéssel, hogy a megválasztandó Kondorostanyákon tartozik lakni.”

A kinevezett szülésznő nevét nem tudjuk a határozatból, itt ismét Fülöp Menyhért idős adatközlőre tudok hivatkozni:

„Szurovecz Lukácsné volt itt a hivatalos bába, mi csak Bába Maris néneinek hívtuk. Aztán a 20-as években idekerült Szabó Ilonka, Orlicz János volt férje, akinek itt volt borbélyüzlete. Ezek külön-külön dolgoztak, mindenki azt hívta, akit akart. Orvos egy héten egyszer járt ki Kondorosról vagy Endrődről. A Fülöp János bácsi házában adtak neki egy szobát, ott fogadta a betegeket. Felírta a gyógyszert és lehetett érte menni. Általában Kondorosra mentünk, mert közelebb volt. Három óra alatt meg is jártuk. A védőnő is kijárt időnként, de nem rendszeresen. Mindenkinél küldtek értesítést és akkor be kellett hozni a faluba a gyerekeket. Az értesítést lovas kézbesítő hozta, még emlékszem a nevére Tímár Jánosnak hívták, endrődi ember volt.”

A Kondoros-tanyai lakosok az 1920-as évektől kezdődően szinte állandóan beadványokkal ostromolták az anyaközség hivatalát egy állandó orvosi állás felállítására. A község mindig elhárította a kérést, hivatkozva a leromlott anyagi helyzetre és arra, hogy a többi területi rész is kérhetné ezt és akkor az is teljesíteniük kellene. Végül 1935 januárjában az anyaközség Dr. Szentjóni Batha János orvossal kötött szerződést, hogy Kondorostanyán ellátja az orvosi teendőket, havi 80 pengő tiszteletdíjért. A letelepedő orvos köteles az ottani szegény betegeket ingyen ellátni. A szerződés 6 hónapra szólt.

POSTA

A tanyai ember nem nagyon vette igénybe a postaszolgálatot. Az volt a szokás, hogy a rokonok, jó ismerősök üzentek egymás-

nak. Piacra minden héten menni kellett, és ott sok mindent meg tudtak beszélni, vagy megüzenni a rokonoknak. A leveleket általában Kondorosról hordták ki és az iskolába vitték. Itt állt egy szekrény, amelynek minden polca meg volt jelölve, pl. Iványisor, Giricz-sor, Bundási-sor stb. Az oda-szóló leveleket a megfelelő helyre rakták, és amikor a gyerekek mentek haza a tanyára, vitték magukkal a leveleket és széthordták a soron, akinek szólt. A hivatalos idézéseket lovas kézbesítő hordta szét, amelyeket csak „időzéseknek” hívtak, mert nagyon sok időt vett igénybe az elintézésük, hiszen Endrődre kellett menni minden hivatalos ügyben. Hogy a postaügynökség mikortól működött Kondoros-tanyán arra vonatkozóan nem találtam adatot, itt megint csak Fülöp Menyhért bácsira hagyatkozom:

„Én olyan 16-17 éves voltam, amikor idekerült Véha Lajos és felesége, Fehér Anna. Ők építették a Rákóczi utcában a régi posta épületét. Nagyon emlékszem az asszonyra, mert házártsos postamester volt. Napi 2 órát volt nyitva és az iskolából hazamenő gyerekek hordták szét az újságot és a leveleket a tanyákra. Én már akkor járattam a Nemzeti Újságot és az Új Nemzedéket. Ezek napilapok voltak. A postamester soha nem akarta odaadni a gyerekeknek az újságot, és ezért írtam egy cikket az Új Nemzedékbe. Ki is jött Bertók Barta postaellenőr és attól kezdve rendszeresen megkaptam az újságot.”

A Postaigazgatóság 1938-ban közli, hogy a postaügynökség elérte a postahivatallá váláshoz szükséges forgalmat. A községi képviselőtestület vállalja, hogy öt éven át a község fizeti a postahivatal bérét. A tanyai lakosok már 1932-ben kérik a telefont, de a testület ezt is elutasítja. 1935-ben a vármegye kisgyűlésének döntésére a testület kénytelen a telefont felszerelni. Telefon létesítési alapot hoztak létre, hogy évvégére összegyűljön a szükséges 1000 pengő. Ekkor nagy szükség van a telefonra, mert 1936-ban kiépül a község háza kondorostanyai kirendeltsége.

KUTAK

A tanyákon nem volt ivóvíz. Egyik tanyáról mentek a másik tanyára és keresgéltek, hogy melyik gémeskút vize finomabb. Onnan hordták aztán az ivóvizet. Ezen az áldatlan állapoton próbált változtatni Szabó Frigyes lelkész. Kérvényt intézett a népjóléti miniszterhez, amelyben pénzt kért egy központban felállítandó artézi kút ásására. A pénzt meg is kapta a község, amelyből aztán három northon kút felállítását végezték el. Hogy miért, az a Historia Domusból tudhatjuk meg.

„Ebben az időben nagy pártoskodás volt a községben, s amit az egyik párt akart, azt a másik párt tekintet nélkül arra, hogy az szükséges és hasznos-e föltétlenül elgán-

csolni iparkodott. Így a községi emberek (endrődiek) folyton azt beszéltek a Kondoros-tanya központjától lakó embereknek, hogy minek Kondorostanyára artézi kút, hiszen a távollakók úgysem járhatnak oda vízért a nagy távolság miatt.”

Fülöp Imre volt az, aki megírta a kérvényt, hogy három kút legyen. A községi közgyűlés 1930 szeptember 3-iki jegyzőkönyvében ezt olvashatjuk:

„Hogy Kondoros-tanya szétszórta tanya részein lévő lakosságot mégis jó ivóvízhez juttassa, úgy határozott Endrőd község képviselőtestülete, hogy nem egy artézi kutat építtet, hanem három különböző helyen megépíttet northon kutat, melyekkel a vízhiányon segíthet.”

A kutat a Pogány iskolánál, a Község-sori iskolánál, és a központban, a mai piactér helyén építették meg. A központi kút szivattyús volt, a másik kettő gémes. A kutat 1934-ben készítették el, de már 1940-ben azt olvashatjuk a Historia Domus-ban, hogy a központi kút teljesen rossz, rendőri felügyelet mellett adnak mindennap vizet, és utána lezárják.

HETIVÁSÁR

1922. okt.13-án tárgyalja a képviselőtestület a Kondoros-tanyai lakosok kérését, mely szerint heti vásárt szeretnének tartani. A képviselő-testület elfogadhatónak tartja a kérést és javasolja, hogy Endrőd község javára telekkönyvileg jegyeztessenek be egy ingatlant, amely alkalmas piactérnek. Ez a felajánlás nem történik meg, ezért a heti vásár kérdése lekerül a napirendről. 1935-ben kérvényezik újra, hogy hetente egyszer pénteken piacot tarthassanak. A testület megkeresi a 30 kilométeres körzetben lévő községeket, hogy beleegyeznek-e a Kondoros-tanyai piactartásba. Kondoros, Pusztaföldvár, Mezőberény, Gyoma igen, Békés nem, mert ott is pénteki napon van a heti vásár. De Békés 22 kilométerre van, és nem járnak a két községből egymáshoz a piacra, ezért a testület nem látja akadályát az engedély kiadásának. Indokaik a következők:

- messze van a községtől Kondoros-tanya
- kb. 5000 katasztrális hold területe van
- kb. 2000 lakosa van
- jegyzői kirendeltsége van
- kifejlett tanyaközpont
- tehetőes gazdák lakják, ők a község legjobb adófizető rétege.

Kedves Olvasóink, a legközelebbi részben a közigazgatásról, az önálló község megalapításáról lesz szó. Kérem, kísérjék figyelemmel községünk történetének következő részét is.

TÍMÁR BÉLÁNÉ

(Városunk újság 1997. október, 6. oldal)

Adományozás

Az Élet Másokért Egyesület 2024. december 21-én 14 órakor megtartotta a XXIII. „Segítsünk a rászoruló gyermekeken” elnevezésű adományozási ünnepségét, melynek keretében 25 olyan gyomaendrői családot ajándékoztunk meg, ahol beteg gyermeket, gyermekeket nevelnek.

Ebben az évben az adományozás mértéke minden eddigit felülmúlt, ezért nagyon értékes csomagokat tudtunk összeállítani, tartalmuk: tartós élelmiszer, édesség, gyümölcs, játék volt.

met tudtunk szerezni a gyermekeknek, a szülőknek pedig enyhítettük a mindennapi gondjait, ha rövid időre is, illetve gondoltunk az ünnepet egyedül töltő idősekre.

Gyomaendrőd, 2024. december 21.

Köszönettel:
Vaszkó Sándorné

Nagy segítséget jelentett ez a családoknak, hiszen nagy erőfeszítést kíván az életük anyagi oldaláról is.

Az összegyűlt adományokból 10 olyan idős embernek is tudtunk szerezni csomagot összeállítani, akik egyedül élnek és örömmel elfogadják a segítséget.

Köszönettel tartozom az adományozóknak, akik megpróbálták örömteli pillanatot szerezni a családok küzdelmes hétköznapjaiban és ünnepükhöz a maguk módján hozzájárulni.

Az adományozottak nevében köszönöm a segítőknek, hogy újra örö-

Adományozók 2024

Békés Húsfeldolgozó Kft.
Rostélyos Húsbolt
Binder Tamás
Binges Etelka
Bocsárdi Alpár
Bogár Barnabás és szülei
Déli Csaba és családja
Dr. Jambrik Zoltán és családja
Dr. SíMRI Sándor és családja
Farkasinszki Zsuzsanna
Fülöp Lajos
Gyomaendrőd Város Önkormányzata
Hegedűs Bence
Iványi Lajosné
Iványi László
Kisréti Gyógyszállóért Alapítvány

Kónya István és családja - Kónya Zöldségbolt
Lehóczkiné Timár Irén
Molnárné Beinschróth Ágnes és férje
Mozgáskorlátozottak Egyesülete
Nagy Ákos és szülei
Nagné Gulyás Judit és családja
Pápai Lászlóné és családja
Szabó Balázsné
Szerető Balázs és szülei
Szpisjak Dóra
Szt. Gellért Kat. Ált. Iskola és Gimnázium
Ugor Emese- Papírbolt
Vaszkó Katalin

18 névtelen adakozó
NAV 1% 118 fő

Trodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

FEKETE ISTVÁN NOVELLÁI

RORÁTE

Olyanok ilyenkor a csillagok, mint az álmos gyerek szeme. Kicsit hunyorognak. És még nem tudják: sírásra vagy nevetésre nyílnak-e, avagy aludjanak tovább. Hát, csak pislognak. Enyhe az idő, a szél csak a kerítések mellett lézeng, ámbár elég hűvösen. Az ablakok néhol nézik már a hajnalt, néhol nem, és a csizmák nem kopognak a gyalogjárón, inkább csak cuppognak.

Néhol egy halk szó, néhol az se. Néhol csak árnyak járnak. Néhol kis lámpások imbolyognak és mutatják, hova kell lépni. Ámbár hiszen sár van mindenütt. Az ég még sötét. A tegnap gondja, mintha még aludna, a mai még nem ébredt fel. S a falu csak tiszta önmagát viszi a hajnali misére. Ajtó nem csattanik, kiáltás nincs.

A külső mozgás bekúszik a templomba s megnyugszik. Suttog egy kicsit, vár, s amikor már a gyertyák lángja is meggyűlik a várakozástól, felkiált az időtlen vágy: „Harmatozzatok égi Magasok!”

Mise végére egészen bemelegedett a templom, szinte otthonos lett. Legalább is így érezte ezt Baka Máté az alszgeből, de így érezte ezt Hosszú Illés is ugyanonnan. Ámbár, ha tudták volna, hogy most egy véleményen vannak, aligha érezték volna, nagy harag volt ugyanis a két öreg között. Kitarító, régi harag. Formája sem volt már, nem is emlékeztek, ló volt-e az oka vagy asszony, mindenesetre ragaszkodtak hozzá, mint beteg szilva a fához.

Es most bóbiskolva várják, hogy kiürüljön a templom. Az ajtóban még mozgás, hát csak ülnek tovább, sőt Illés a lábát is kinyújtja, mert úgy kényelmesebb. Illés nem szereti a tolongást. De egyébként is ráér. Félszemmel odapislant Mátéra, hogy alszik-e már, mozdul-e már, de Máté nem mozdul. Amilyen kutya, konok ember volt világlejében, azt várja – gondolja Illés – hogy én menjek előbb. De abból nem eszel! Pedig már a gyertyát is eloltotta a dékán. Azaz a harangozó, szóval a sekrestyés. Azután: csend.

Illés gondol erre, gondol arra, állát behúzza a meleg nyakravalóba és a szeme szép lassan lecsukódik.

– Nem! – ijed meg. – ezt igazán nem szabad – s Mátéra néz, aki úgy látszik elaludt.

Hő-hő-hő. Ez hát a híres! – mosolyodik el magában. Pedig három évvel fiatalabb. Nem nagy idő, az igaz, de mégis csak fiatalabb. Aztán meg, milyen sárgák a fülei. Na, akár a halotté.

Uram Isten! Csak nem lett vele valami?

Harag ide, harag oda – a rothadt szilva is lepottyanik egyszer a fáról – csendben odamegy Mátéhoz, és kicsit borzongva megérinti a vállát.

– Hallod-e, te! Máté!

Máté felhorkan:

– Hö!! Mi! – és néz Illésre, mint a csodára.

– Te vagy az, Illés!

– Én hát. Hát mondok megnézlek, mert olyanformán ültél, hogy ...

És nézi egymást a két öreg.

A templomban meleg csend, a kőszentek elmosolyodnak.

– Kicsit megszedültem – hazudja Máté. De áhitattal. Mert tele van a szíve. Szereti most Illést így közel látni. Már elmúlt.

– Há no! Hál Istennek, akkor menjünk.

És egymás mellett kicsoszognak a templomból.

Mi volt ez, Szentatyám? – néz fel egy pufók kis angyal Szent Péterre, ahogy az ajtó becsukódott. Olyan meleg lett a szívem egyszerre.

Két ember kibékült – mondja a főszent. És melegen sóhajt.

– Hhaj! Csoda! – suttogja a kis angyal.

– Hát bizony. A mai világban ...

– És most mit csinálnak?

– Nézz utánuk, fiam.

A két öreg közben Illés háza elé ér. Az utca üres, a kémények lágy selymet füstölnek a reggelnek, s a kertekben puhán békét álmódnak a fák.

– Gyere be, Máté, rég voltál nálunk – mondja Illés. Lángost süttött a lányom...

A kis angyal kérdően néz a főszentre:

– Mi az a „lángos”, Szentatyám?

A toronyban ekkor hetet ütött az óra. S e földi hangtól megmevedtek újra a szobrok, de a mosolygás mintha ott maradt volna az arcukon

HÓ

Néha úgy szállong nesztelen libegéssel, mint ősszel a falevél. Nagy pelyhei tanácstalanul tántorognak, aztán lehullanak valahova, és el is olvadnak azonnal, mert így csak tél elején hull a hó. Ha mégis megsűrűsödnének, akkor a füves völgyek, hideg árokpartok lesznek először fehérek, és szinte felszólnak az alacsony hófelhőknek, hogy:

– Ereszthetitek a többit is! Már megmaradunk.

Ekkor aztán feltámad a szél, szitálni kezdi a havat, apró pelyheit megforgatja, és sziszegő, vad suhogással ráborítja a világra. A hegyek, völgyek, erdők, mezők elnémulnak ilyenkor, mert a hó takar, temet, fehér lepedője alatt ijedt csendben alszik az élet, és sose lehet tudni, lesz-e belőle ébredés.

Az öreg magyarok tudták, mért gyászoltak fehérben. A fehér a halál színe. Az egyetlen szín, amiben nincs élet, nincs melegség, nincs öröm, nincs vágy, nincs semmi. A varjúkárogás csak hava mezők felett lesz igazán károgás, és a pipiske csak havas utakon panaszkodik didergő siránkozással, amikor a szánkók csengője messziről hallatszik már, és nem is olyan vidám, mint amilyennek a bundás utasok érzik, akik meleg szobából meleg szobába igyekeznek.

Ha azután a hó teteje megolvad, és jégüveg pánccelt húz magára, ez olyan, mint amikor az éhenhalók előtt lelakotlják a sovány magtár ajtaját.

Ilyen havon járunk most. Törjük a jeget, ússzuk a havat, kereszük az éhenhalókat, és egy kis életet szórunk szét a jégnek és hónak holt birodalmában.

Elöl megy két ökr. Látszik rajtuk, hogy unják ezt a kirándulást. Különbösen sem értik, minek kihozni a jó takarmányt ide, mikor ezt ők otthon is meg tudták volna enni. Lábuk rongyokba kötözve, még így is kényeskedve szúrják a méteres hóba. A hó teteje recseg, mint az üveg.

A szarvasokra és vaddisznókra gondolok, és szidom a két ökröt:
- Mozgás, dromedárok! Annál hamarabb visszakerültök a jó meleg istállóba.

A béres is noszogatja állatait:

- Hő, Kártyás... Hő, Nótás... a tüske a talpatokba!

Az ökrök egy lépéssel sem mennek se gyorsabban, se lassabban. Kártyás vagy pláne nótás hangulatról szó sem lehet. Nem is tudom, a szegény ökröknek mért adnak ilyen vidám neveket. Nyáron még csak elhallgatja az ember, hogy a hétsarkos, félszemű, öreg mustra-ökröknek azt mondják: „Ne, Bimbó!” - de ilyenkor...

Az egyik fenyves sarkán már rajta a szénán egy öreg szarvaste-hén. Néha felénk néz fáradtan, de minden félelem nélkül. Mintha azt mondaná: „Nem bánom, legyen, ami lesz, de én most enni akarok” - és eszik is. Mire visszanezünk megint, már négyen vannak. Egy tavalyi borjúnak minden bordája látszik. Ez már alig éri meg a tavaszt. Széről pedig egy nagyon jó tízes csipeget.

- Hű, mekkora szarva van - ámul a béres -, ezt meg kellene lőni!

- Na gyerünk, amíg jókedvem van...

Mérges vagyok. Meglőni! Húszfokos hideg van. Csepeg az orrom. A kezem meggémberedve, és ezek a nyomorult vadak nem védekezhetnek. Meglőni!...

Az ökrök orrlyukából úgy jön a pára, mint a gőzgépből a felesleges gőz. Ha megállunk, olyan csend van, mint a temetőben. Kiszórjuk az oscút is. Az éjjel majd jön a szél, ráhordja a havat, és kezdhetjük előlről az egészet. Csak legalább szél ne lenne!

Már kiérünk az erdőből, amikor közvetlen a házak mellett egy földszederbokor alatt fácánokat látunk meg. Két kakas, három tyúk. Szedegetnek, mint a többi baromfi. A nyomorúság, úgy látszik, leszóltotta a kakasokat is a magas polcra. Jó már a tyúkok társasága is...

Mire beérünk a pusztára, az ökrök lába csupa vér. Nem sokat használt a pólya.

Amíg az ökrök lábát rendbe tesszük, a gazda elmeséli, hogy az egyik kocsis rókát fogott az éjjel.

- Hogyan?

- Úgy volt az, kérem - ereszkedik neki az elbeszélésnek az időközben előkerült kocsis -, hogy a feleségem aszongya...

Nem fárasztlak veled, türelmes Olvasó! A dolog Évánál, az aszszonynál kezdődött, és napjainkig tartott. Lényeg az, hogy a róka bement a tyúkólba. Két tyúkot rövid úton lenyakalt, mire a többi hangos méltatlankodással követelte a koma távozását. A róka azonban hallhatott valamit a háborús élelmiszer-halmozásról, mert többet is akart, és ez lett a veszte. Felébredt az asszony, a kocsis lenge magyarban villát fogott, és szegény komát kontyon vágta. Az eredmény egy rókabőr és finom tyúklevés, mert a tyúkoknak „semmi bajok nem volt, csak a torkuk volt véres”... Hát ilyen a szerencse!

- A másik meg a nyulakat abajgatja...

- Miféle másik?

- Másik róka. Idejárnak a nyulak a pajtába a lóherére, aztán a róka itt hajkurászott egyet hajnalban is.

Fene ezt a rókát! Én ugyan szeretem a komát, de szeretem a nyulakat is. Itt húzódnak meg szegények a házak körül, és itt tengetik rettegéssel teli életüket. A rókának ebben nincs igaza, tehát megfogom lőni.

Délután kitétettem a pajta mellé egy döglött malacot, és erre a róka már estefelé ráment. Másnap megnéztem a döglöt. Csonttá volt fagyva. A róka alig tudott valamit enni belőle, de rossz helyre is tették, messze a pajtától, így közelebb húztam, és megtoldottam egy csomó birkabéllel.

Este pedig beültem a lábaspajta alá, a lóhere szénába vájt gödörbe. Hat óra lehetett talán. A kutyákat bezárattam, és így lassan elcsendesedett a pusztá. A hold vékony felhők mögött jár, mégis világos van, és a fáknak is van valami kis árnyékuk. A pajta mellett egy sor akác susog a gyenge szélben.

Ülök a sötétben. A pajta árnyékában, a lóhere között éjszaka van. És csend. Gödröm pokróccal kibélelve, lábamon hócipő, magamon bunda, de a melege azért nem panaszkodom...

Világos van a havon, de ez a világosság olyan, hogy ha akarom, vemhes, ha akarom, nem vemhes. Látok jól, de ha valamire sokáig nézek, az lesz belőle, amit akarok. Olyan meseíze van az egésznek. Ha most kis törpék bújnának elő az öreg akác odvas tövéből, nem csodálkoznék egy cseppet sem, bár hogy télen vannak-e törpék, erre már nem emlékszem...

Az első nyúl olyan váratlanul jön a major felől, hogy szinte megrándulok. Tessék, tessék, nyulacska! Ne félj a rókától! Azért vagyok itt.

A nyúl azonban nem hisz nekem. Két lépésre van az enniától, de nem jön ide a sötétségbe, hanem kint a havon szedegeti az elhullatott szálakat.

Aztán hirtelen két lábra ül, és olyan hosszan figyel, hogy már attól félek, felfázik az ülőkéje. De nincs semmi baj. Újra összekuporodik, rágesál valamit, és mozdulatlan, mint a vakondtúrás.

Újra kifelé nézek, ahonnan a rókát várom, és most már igazán megfogom a puskát. A horizonton, mintegy százötven lépésre, ott ül a róka. Nem látom még tisztán, de biztos a róka. Mozog is. Én pedig úgy izgulok, mintha most lőnék először rókát életemben. Nézem, nézem addig, amíg összefolyik előttem minden. Becsukom a szemem, hogy szűnjék a káprázat, s amikor kinyitom, a róka ugyanott ül, ahol először. Ott ül még negyedóra múlva is.

Közben megszapordtak a nyulak. Mintha a föld alól jönnének, hol itt, hol ott tűnik fel egy-egy, és itt motoznak halkán körülöttem a sötétben. Néha valamelyik ijedten kiugrik a hóra, de aztán visszaáll. Talán ezeket nézi a róka!

Végre megindul. Újra kézbe veszem a puskát, mert jön a róka, mintha húznák. Pár lépés után vágta kezd, és a dög előtt leül. Le bizony! Csak a fülei nőttek közben, és a farkát hagyta el valahol. Egyszóval olyan szabályos nyúl lett belőle, mint a pinty... azaz mint a nyúl! És hogy megdobogtatta a szívem! A dögszag azonban nem tetszik neki, mert ugrik egyet, és a vékony akáchajtásokat kezdi rágni. Ezzel elült az izgalom, és újra érzem a csendet. A széna halkán zizeg néha, és ilyenkor elképezelem, hogy nyest bujkál mögöttem. Kiugrik majd egyszer a hóra, megvárom, amíg elmegy távolabb, és akkor nemcsak rókát, de nyestet is lövök. Mert a rókát biztosra veszem. Ha nappal ide jött, ide jön éjjel is!

Jön bizony! De most már igazán. mennyivel más a mozgása, mennyivel nagyobb, mint az előbbi nyúl. Szinte csúszik a havon.

Keresztbe szalad a vonszalék nyomán, és megáll egy pillanatra ott, ahol a dög feküdt először. Orra a földön. Hosszan szaglász, aztán nézi az idebb vándorolt csalétket. Nem tetszik neki a dolog sehogy. Igaza is van. Ha én róka lennék, én is így gondolkodnék. Ha valami döglött, az ne mászkáljon!...

Kezem már egészen megfagyott a puskán, s a róka még mindig tanakodik. Na, koma, hogy vagy? De aztán eszembe jut, hogy könnyen beszélek én, bezzeg ha az én bőrömről lenne szó, én is meggondolnám a dolgot.

Végül is - továbbmegy. Jólakni - jó, de élni még jobb! Amikor eltűnt, szinte egyedül maradtam, pedig a nyulak megszapordtak. A hold néha kibújt, és ilyenkor az akác éles árnyékot rajzolt a hóra. Az erdőben róka ugatott, és egy bagoly panaszosan huhogott valahol. A hideg pedig alattomosan kúszott fel lábaimba.

Később még háromszor visszajött a koma, de a dög első helyénél egy lépést sem jött közelebb. Nézte, nézte a döglöt, de az éhség nem tudta legyőzni a gyanakvást.

Fáztam már nagyon. A szél is feltámadt, és eltűnnek a jeges, nagy fehérségben.

Elindulunk hazafelé. Az utat közben befújta a hó, és a szán düllöngölve keresi a régi csapást. Az út menti fák nyöszörögve vergődnek aszott karjaikkal. Megnézem az órám: éjfél van. Minden jótét lélek dicséri az Urat - gondolom magamban, aztán csak a szél süvölt, temeti nyomunkat, és vijjogva sziszegi fülünkbe, hogy milyen kicsik vagyunk, mennyi a szenvedés körülöttünk, és nincs más új rajta kívül a fehér arcú éjszaka halott országában.

A Rózsahegyi Iskola hírei

Kézműves kihívás

Iskolánkban november elején kézműves kihívást hirdettünk a természetkedvelő gyerekeknek. Célunk az volt, hogy együtt segíthessük a hideg téli hónapokban a madarak etetését és a sünök biztonságos telelését, bevonva a szülőket is az alkotó tevékenységbe. A kihívás szerint madáretetőt és/vagy sünodút kellett készíteni otthon. Számos család csatlakozott a kezdeményezéshez, és remek alkotások születtek. Készült etető hagyományosan fából, és a fenntarthatóság jegyében flakonokból és palackokból, ügyelve a madarak biztonságára és a magok tárolására. A madáretetők és a sünodúk egy része az iskolaudvaron és az iskola melletti ligetben lettek kihelyezve, így télen naponta tudjuk pótolni a madarak táplálékát, és figyelhetjük a sünodúk biztonságát. Köszönjük a gyerekek és a szülők munkáját.

Úton a zene

Az „Úton a zené” projekt keretén belül iskolánkban adott hangversenyt a Nemzeti Filharmonikusok néhány zenésze. A kamaraegyüttes a zenetörténet szinte minden korszakából mutatott a gyerekeknek zeneműveket. Az ügyesebbek apró ajándéktárgyakért válaszolhattak a zenészek által feltett kérdésekre, a legbátrabbak pedig be is segíthettek az utolsó zenemű előadásába. A gyerekek lelkes tapsal köszönték meg a művészek játékát. Köszönjük, hogy lehetőségünk volt meghallgatni őket.

Lázár Ervin Program

Iskolánk 8. osztályos tanulói a Lázár Ervin Program keretében Budapestre utaztak. A Fővárosi Nagycirkusz Karácsonyi csodashow műsorában láthattak légtornászokat, hasbeszélőt, kutyás bemutatót és több neves cirkuszdinasztia művészt. Köszönjük a szervezést, a gyerekek izgalmas és tartalmas élménnyel gazdagodtak.

Szulejmán kémei

Különleges élményekben részesültek 7. és 8. osztályos tanulóink. A Gyulai Vár munkatársai „Szulejmán kémei” című kódfejtős interaktív programmal várták őket a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program keretében. A diákok élményalapú tudásátadással felfedezhették a várat, megismerhették annak történetét és a török harcok időszakát.

Köszönjük a Gyulai Tankerület támogatását!

„CSODA, MESE, SZERETET” - Adventi mesehallgatás

Az advent a nyugalom, az elmélkedés, az adakozás és megnyugvás időszaka. Gyönyörű, várakozással teli időszak ez, amely segíthet abban, hogy a karácsonyt megelőző négy hétben elkezdjük befelé figyelni, ráhangolódni az ünnepre, hogy észre vegyük a mindennapi csodás pillanatok. Iskolánkban mesedélután hangolódunk az ünnepre, melyen az alsó tagozatos gyerekek vettek részt.

Orgoványi Anikó: Ünnepek című meséjének felolvasása után a Papírszínház meséi közül a Fenyőlegenda címűt hallgatták meg a gyerekek, majd beszélgettünk a hallottakról. A program mesénézéssel zárult, ahol Nyuszi Peti karácsonya segítette a karácsonyra hangolódást.

Adventi mesedélután

„Mikulás, Mikulás kedves mikulás...”

...hangzott a dal a tornateremben. December 5-én különleges vendég érkezett a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskolába, hiszen a Mikulás személyesen tisztelte meg a diákokat és pedagógusokat egy felejthetetlen látogatással.

A gyerekek nagy izgalommal várták ezt a napot, hogy eljőjön a jóságos Mikulás. Az osztályok énekekkel, versekkel és rajzokkal készültek a köszöntésére. A Mikulás egy hatalmas zsák ajándékkal várt minden alsós osztályt. Köszönjük a Gyulai Tankerület és a Szülők támogatását!

Egy csoki egy mosolyért

A Rózsashegyi iskola is csatlakozott az „Egy csoki egy mosolyért” nevű adománygyűjtéshez, mely a Békés vármegyei különleges bánásmódot igénylő gyermekek, gyermekotthonok, lakóotthonok, különleges iskolák és óvodák részére szerveződik minden évben. A gyerekek 180 tábla csokit, nyalókát és cukorkát gyűjtöttek össze, melyből csomagok készülnek az intézményeknek.

Köszönjük Mészárosné Braun Szilvia tanítónőnek a szervezést, a kollégáknak, a szülőknek és tanulóinknak a segítséget, és köszönjük Bereczki-Csaba Mónikának, az egyik csokigyűjtő karácsonyi manónak, hogy eljuttatta adományainkat a gyűjtőpontra. Reméljük, hogy sok kisgyermek arcára fog mosolyt csalni ez a kis meglepetés.

Karácsonyi pulcis napot tartottunk iskolánkban december 18-án. Ez a nap mára nemzetközi nappá vált, ami az Egyesült Államokból indult 2011-ben. Az ünnep célja, hogy elővegyük azokat a pulóvereket, amelyeket az év folyamán nem hordunk, csak a karácsonyi időszakban. Alkalmunk arra, hogy a karácsonyi készülődés feszültségét vidámsággal enyhítsük.

Diótörő

Csajkovszkij Diótörője évtizedek óta a karácsonyi készülődés elengedhetetlen része szerte a világon. Iskolánk abban a szerencsében részesült, hogy 24 diákunk megtekinthette az Operaház vásár-

nap délelőtti előadását. A felejthetetlen balettmesét az MBH Bank és a Nemzetközi Gyermekekmentő Szolgálat támogatta. A programot színesítette, hogy az előadás előtt és a szünetben arcfestést készítettek a gyerekeknek, és friss gyümölcscsel, teával, szendviccselel lepték meg őket. Hazaindulás előtt ajándékot is kaptak tanulóink. Csodás élménnyel gazdagodva kezdtük meg a téli szünetet. Köszönjük a lehetőséget.

„Hadd kívánjak karácsonyra neked mesés dolgokat, éld át szívvel a karácsonyt, s legyél tőle boldogabb!” Aranyosi Ervin

Az adventi időszak lezárásaként tanulóink ünnepi műsorral ajándékozták meg meghívott vendégeinket és az iskola közösségét.

Dankó Béla országgyűlési képviselő sajtóközleménye

„A múlt évek szavai a tavalyi nyelvhez tartoznak. És a jövő év újabb hangokra vár.” – T.S. Elliot Nobel-díjas költő, drámaíró gondolataival tisztelettel köszöntöm Önöket az új esztendő alkalmából. Egy-egy év vége és az új kezdete sosem válik, nem is válhat el egymástól, hiszen arra a múltra, a múlt azon értékeire kell építeznünk, amiket együtt megteremtettünk.

A mögöttünk hagyott esztendők bőven hoztak olyan kihívásokat, amelyekre előzetesen senki nem számíthatott. Előbb egy pusztító világvárvány, majd háborúk árnyékában kellett dolgoznunk, megpróbálva kivédeni és ellensúlyozni azok súlyos hatásait és következményeit.

A munka, a közös munka nem volt hiábavaló, hiszen 2019 és 2025 között több mint 100 milliárd forintnyi támogatás érkezett térségünkbe. Olyan fejlesztések valósultak meg, kezdődtek el, vagy állnak előkészítés alatt, amelyek bár különbözőek, de mégis azt az egyetlen fontos célt szolgálják, hogy a lakosság életminősége tovább javuljon.

Sokat léptünk előre, de mennünk kell tovább, mert a múlt évek szavai már valóban a tavalyi nyelvhez tartoznak. Folytatnunk kell a beruházásokat, folytatnunk kell a munkát, hiszen feladat akad bőven. Nagyon fontosnak tartom, hogy mindezt közösen tegyünk. Hiszek abban, hogy csak együtt lehetünk eredményesek, mindenkire szükség van ahhoz, hogy városaink és közösségeink tovább fejlődjenek, és az ott élő embereknek, fiataloknak és időseknek egyaránt megnyugtató jövőt biztosítsunk.

A jövő újabb hangokra vár, és ezeket a hangokat nekünk közösen kell kimondanunk, az újabb szavakat, célokat nekünk kell megfogalmaznunk, és együtt is kell valóssággá tennünk. Nagyon lényeges, hogy ebben pedig számíthassunk egymásra, ott legyünk egymás mellett! Mi, valamennyien!

Kívánom, hogy mindenki egyéni tervei és a közös elképzelések is váljanak valóra!

Sikerekben, eredményekben és egészségben gazdag, boldog új évet kívánok mindenkinek!

Dankó Béla
országgyűlési képviselő
Békés vármegye, 2. sz. választókerület

A felcsendült dalok és a vidám produkciók igazi karácsonyi hangulatot varázsoltak a szépen feldíszített tornateremben. Az adventi koszorú utolsó gyertyáját meggyújtotta Nyikos Mia 7.b és Harkai Gergely 7.a osztályos tanulók. Iskolánk tanulói és dolgozói nevében kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk!

További képek és cikkek iskolánk honlapján tekinthetők meg: <https://www.rozsahegyiiskola.hu/>

A „MEG NEM SZÜLETETT GYERMEKEK” SZOBRA

A gyászból való felépülés reményének és a megbocsátásnak gyönyörű allegóriája

A **Meg Nem Született Gyermekek szobra** világszerte és hazánkban is nagy figyelmet vont magára, s 2019/2020-ben Egyházmegyénk számos plébániáján is megfordult már, mint az életvédelem, s egyúttal a megbocsátás, a gyógyulás az irgalmas szeretet szimbóluma.

A magzat elvesztése minden esetben gyász és fájdalom az édesanya számára, de kihatással van társára és további gyermekeire, későbbi gyermekvállalási szándékára is. Akár természetes, akár művi úton történik, súlyos lelki sebeket okoz. Hatványozottan igaz ez a művi vetélésre, mely biológiai értelemben is károkat okoz. Az elmúlt

években számos olyan életvédő mozgalom indult világszerte, így hazánkban is, mely az élet szeretetére és tisztelőre kívánja ráirányítani a figyelmet. Az életvédő mozgalmak bátorítást és konkrét segítséget kívánnak nyújtani, hogy az új élet fogadása öröm legyen, s a váratlan helyzetekben a várandósság megszakítása – mely sok esetben súlyos, hosszan tartó testi és lelki következményekkel jár – ne merüljön fel „megoldás” gyanánt. Sokkal inkább érezze az édesanya az elfogadást, a támogatást maga körül. Ugyanakkor támogatást, vigasztalást szeretnének nyújtani azok számára, akik kívánt gyermeküket természetes úton veszítették el várva várt gyermeküket.

A fiatal szlovák szobrászművész **Martin Hudáček** még diák korában, a Besztercebányai Művészeti Akadémia hallgatójaként (BSc diplomamunkájaként) 2012-ben készítette el művét. **Célja** az volt, hogy a várandósság elvesztését, vagy akár megszakítását követő gyászában, mély fájdalomnak gyógyulásában és lelki tusáiban **segítse** a szenvedő anyákat! Arra szeretett volna rámutatni, hogy van **felépülés** ebből a traumából, a sebek **gyógyíthatók**, lehetséges önmagunknak megbocsátani. Szeretné annak a **reményét** előrevetíteni, hogy aki súlyos veszteséget élt át, talán nemsokára új esélyt kap, és talán gyermeknek adhat életet.

Hudáček a világ minden tájáról sok elismerő visszajelzést kapott és kap. A 2015. október 21-i általános audiencián a Vatikánban Ferenc pápa számára is átnyújthatta alkotásának egy illő másolatát. A mű nagy hatására jellemző, hogy Európa szerte, sőt a tengeren túlon is számos példánya megtalálható már. A harmadik, életnagyságú másolat, melyet 2015 októberében állítottak fel a lengyelországi Wrocław temetőjében, egy nagyon fontos többletjelentéssel egészült ki: az apa is ott áll az anya mellett.

A műalkotás

A térdre borult, arcát sírás közben kezével eltakaró női alak megrendítően jeleníti meg a trauma súlya alatt összetört, mély fájdalmak közt vergődő, a megbánással küzdő anyát. A mű őt, őket szeretné felemelni. Elmondani, hogy létezik a fájdalmak ezen mélységeiből is felépülés, megbékélés. A **kiengesztelődés** gyönyörű szimbóluma, hogy maga a Meg Nem Született, akinek figuráját szimbolikusan áttetszőre formázta meg a művész. Épp a gyermek az, aki áldást adó kezét anyja feje fölé tartva a **megbékélést**, a kiengesztelődést ajánlja fel neki. Sajátos allegória ez korunkban, ahol sértésre még nagyobb sértés, agresszióra még nagyobb brutalitás a szokványos válasz.

A szobor eredete

A mű eredetileg a Szlovákiai Telgárt (magyarul: Garamfő) településen, Hudáček akkori lakóhelyén készült, ahol a művész él, az Alacsony-Tátra hegyvonulatai között. Martin Hudáček a Catholic

News Agencynek (CNA) adott korábbi nyilatkozatában így beszélt a szobor keletkezéséről:

„Minden azzal kezdődött, hogy meglátogattam egy nagyon imádságos lelkű jó barátomat, aki közölte velem, hogy készítenem kell egy szobrot, ami bemutatja a post-abortusz szindróma következményeit.” Ez ugyanis nagyon nagy probléma {világszerte}, ám nem létezik ilyen témájú szobor. Ezek a szavak nagyon megérintették a szobrászművészt, de abban a pillanatban elképzelése sem volt, hogyan kezdjen neki, így kérte az embereket, hogy imádkozzanak érte. Először

arra gondolt, hogy a „Meg nem született gyermeknek állít emléket”.

„Imádkoztam, éreztem, hogy szükségem lenne egy képre, ami megjeleníti a **megbocsátást**.” Egy idő után ez a kép egyre jobban kitisztult: „Egy síró anya volt és egy gyermek, aki megbocsát neki.” - Amikor elkészült, sokan jelezték vissza a művésznak, milyen megrendítő hatással bír a szobor látványa a szemlélőre, de „olyan élményekben részesültek ezáltal, amire épp szükségük volt”. Sokan számoltak be arról, hogy úgy érzik, közvetlenül nekik szól ez a szobor.

Hudáček úgy érzi, nem igazán az ő műve ez, sokkal inkább Isten alkotása. „Én csak egy szobrász vagyok, aki az anyaggal dolgozom.” Kérte környezetét, hogy imádkozzanak érte, s ez megkönnyítette számára a művészi munka hosszú folyamatát. Amikor imádkozva dolgozott, a munka is könnyebbnek bizonyult.

Elkészülve úgy érezte, ennek a szobornak abban kell segítenie, hogy a kiengesztelődéshez, a megbocsátáshoz eljuthassanak az érintettek: „az anya, aki leginkább megbocsátásra vágyik, annak Isten irgalmára van szüksége”. Hudáček a CNA-nek nyilatkozva hozzátette: Szem előtt tartva, hogy Jézus Krisztus az egyetlen, aki gyógyítani tudja ezeket a sebeket, remélhetőleg a szobor valamelyest képes segíteni azoknak, akik a poszt-abortusz szindrómában szenvednek. Reméli, hogy a szoborra nézve a megbocsátás fog eszükbe jutni. „Látom, hogy világszinten téma lett ez a szobor, és örülök, hogy Isten művének részese lehetek.”

A szobor Magyarországon

2018 júliusában hazánkba is eljutott a szobor egy másolata az Együtt Az Életért Egyesület munkája révén. Az életvédő civil szervezet egyike azoknak, akik lelki és fizikai támasznyújtással segítik a bajbajutott édesanyákat. Teszik ezt azért, hogy a nehéz helyzetű anyák ne kényszerüljenek lemondani gyermekükről a várandósság megszakítása révén. (www.egyuttazeletert.org) A szobor magyarországi története néhány éve kezdődött. 2016. április 10-én történt, hogy abortuszpárti aktivisták a Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége előtt tartottak demonstrációt. A szentmisét oly módon imitálták, sőt gúnyolták ki, hogy az egyik aktivista püspöki ruházatra emlékeztető öltözetben „meg is áldoztatta” a résztvevőket „abortuszt tablettá” feliratú zacskóból, „Krisztus teste” kíséző szavakkal. Frivaldszky Gáspár az Emberi Méltóság Központ jogi igazgatóhelyettese, Lábady Tamás volt alkotmánybíró és Zarka Rozina Borbála életvédő aktivista beperelték a demonstrálókat, akik megsértették a katolikus vallási közösséget és ezáltal a közösség tagjainak emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. A pert vallásgyalázás címen akkor megnyerték, s a részükre ott megítélt 600.000 Ft-ot fordíthatták a szobor megvásárlására.

A szobor az Szeged-Csanádi Egyházmegye több templomába is megérkezik az új év elején.

Fényképalbum

Kedves Olvasók!

A Fényképalbumban folytatjuk az Endródiak Baráti Köre tevékenységéről, gyűléseiről korabeli fényképek közlését. Reméljük, hogy örömet szerzünk az Olvasóknak, ha saját magukat vagy ismerőseiket fedezik fel a képeken.

Az anyagot **Gircz László** bocsájtotta rendelkezésünkre, köszönet érte.

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona
(elsősorban búza) -

Fekete István: Szilveszter éjjel

Éjfél van. Az Úr int: felragyog a felhőn túli világ. A vándor elindul a csillagerdők úttalan útjain a Földre.

Éjfél van a havas utak s az örök idők országútján. Az ősztendő utolsó éjfele. Tomboló szél nyargal az éjszakában. Nincs, ami útjába álljon, s a dermedt jegenyék suhogva hajolnak délnek, sziszegve panaszkodnak, és gyökereikkel riadtan kapaszkodnak a fagyos földre.

Éjfél van: a szellemek órája, amikor láthatatlan szánok csilingelnek ismeretlen utakon, s az Úr felhőn

túli pitvarában két vándor áll a csillagok ragyogó trónusa előtt. Az egyik tépett, havas szakállú agg, a másik ifjú ember.

– Elvégeztem, Uram – szól az agg -, bocsásd el szolgálodat! – és leteszi a tarisznyáját meg a botot.

Januártól decemberig jártam a földi utakat, és arcod bélyegét mindenre ráütöttem. Mozgattam az órákat és napokat. Csírákat szöktettem életbe, és érett magokat arattam; a rügyeket virágba borítottam, és gyümölcsüket is leszedtem.

Öreg sírok hátát behorpasztottam, régi fejfákat eldöntöttem, temetőket gyarapítottam.

De ott voltam, Uram, a nászágyon is, és egyformán mértem a szerelem bódulatát és a vajúdás gyötrelmeit.

A folyók új szigeteket raktak, régieket hordtak el, a hegyek hátán megnőtt a hó, de el is múlt, a völgyek torkában új források fakadtak, s a régiekre köveket raktam rendelésed szerint.

Öledbe hullott, Uram, minden. A növekedés, az épülés is, meg a romlás is; csak Te maradtál, Uram, változatlan és örök, elejétől fogva.

Az ifjú felveszi a botot, meg a tarisznyát. Az elnyűtt suháng acélos, görcsös bottá erősödik abban a pillanatban, s a foszlott tarisznya újjá,

kövérré dagad a láthatatlan útravalótól.

– Elmegyek, Uram – szól -, akaratom szerint. Útravalómat elszórom majd a földi világban.

Elovasztom a jeget, virágba borítom a fákat; dús kalászatokat érlelek, és megázom a lombhullató fákat az őszi határban; aztán megtelet borítok az álmodó ugarrá.

Csak egyet kérek tőled, Uram, ha megengeded. Add, hogy hosszú legyen a virágos tavasz, bőkezű a búzaérlelő nyár, vidám a szüretes ősz és nyugodt,

telekamrás a tél, amiket, ím, tarisznyámba adtál. Én leszek az idő egy évig, Uram, a Te egyik világodban, engeddd meg nekem, hogy lassú legyek, ha öröme válnak a percek, és gyorsan múló, amikor a bánatot mérem, a könnyet s a hűvös enyészetet takarom a Te teremtményeidre.

Az Úr int: felragyog a felhőn túli világ. A vándor elindul a csillagerdők úttalan útjain a Földre.

(részlet)

Boldog új évet. Várjuk bizakodással a vándort!

Egy lokálpatrióta

vallo m á s a i

Kedves Érdeklődők!
Kérjük, jelezzék részvételi szándékukat a plakáton szereplő elérhetőségek valamelyikén!

Az OMart Könyvesbolt és Kulturális Műhely szeretettel várja Önt és kedves barátait
2025. január 11-én szombaton 15 órától

Egy lokálpatrióta vallomási
programjára, ahol

Giricz Lászlóval

beszélgetünk

70. születésnapján.

Beszélgőtársa:

Oláh Gizella

Ez alkalommal **Giricz László**
fotóiból nyílik kiállítás.

ONKÉNTES belépő 500 Ft, amiért egy ilyen értékű könyvtulajnyt kap.
5500 Gyomaendrőd, Fő út 192. omart@freemail.hu (06 70 – 94 93 534)

SPORT

A megyei I. osztály őszi végeredménye

Az őszi 15 forduló lejátszását tervezte a megyei labdarúgó szövetség a Békés Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokságban, majd téli pihenőre vonultak volna a csapatok. Azonban az utolsó forduló hétvégén a rossz időjárás miatt több összecsapás is elmaradt, ezeket a tavaszi rajt előtt pótolják majd a csapatok. Az őszi szezon végére az első két csapat kicsit megugrott a többiek től, de az üldözők lemaradása még nem behozhatatlan. Az ez évi I. osztályú labdarúgó bajnokság kiegyenlítettebb az előző éveknél, több egyforma képességű csapat szerepel a pontvadászatban. Az alsóbb osztályból felkerült szereplők kifejezetten új szintet hoztak a bajnoki küzdelmekben. Várhatóan nem lesz akkora a szakadék a csapatok között, mint az előző szezonban volt.

A magasabb létszám miatt a lebonyolítás is változott az elmúlt évhez képest.

A csapatok oda-visszavágós alapon játszanak 22 kört, amiből már az őszi letudtak 15 fordulót, a többire tavasszal kerül sor. Azt követően pedig négyes csoportokban (1-4, 5-8 és 9-12 helyezettek) vívják a rájátszást, ami újabb hat mérkőzést jelent, ez alapján alakul ki a végső sorrend.

A Gyomaendrődi FC csapata a kilencedik helyen zárta az őszi felületet. Az Erzsébet ligeti sporttelep centerpályája az őszi folyamán felújításra került, ezért néhány mérkőzés pályaválasztási joga felcserélésre került. Emiatt a gárda őszi öt mérkőzést játszott hazai, míg tíz mérkőzést játszott vidéki pályán. A hazai pályán lejátszott öt mérkőzésből három győzelem és két vereség született, kilenc megszerzett pont mellett. Idegenben tíz mérkőzést játszottak, egy győzelem, három döntetlen és hat vereség volt a mérlegük, hat megszerzett ponttal. A vereségek közül több is nagyarányú volt, emiatt egy negatív rekordot is tartott őszi a csapat, a legtöbb gólt kapta az egész mezőnyben.

Reméljük, a március 1-én kezdődő tavaszi rajtig egy jó alappal kellőképpen tudnak felkészülni a sikeresebb folytatásra. A

csapat a képességeit kihasználva közelebb kerülhet a középmezőnyhöz, a rájátszásban a második négyesbe kerülésre minden esélye meg van a tavaszi folytatásban.

Az őszi tabella:

H.	Csapat	M.	Gy.	D.	V.	LG.	KG.	GK.	PONT
1.	Békéscsaba 1912 Előre II.	15	13	0	2	62	13	49	39
2.	OMTK-ULE 1913	15	11	3	1	38	14	24	36
3.	Szarvasi FC 1905	14	8	4	2	39	19	20	28
4.	Kondorosi TE	14	7	4	3	29	19	10	25
5.	Dévaványai SE	14	5	4	5	29	31	-2	19
6.	Szeghalmi FC	14	5	3	6	39	31	8	18
7.	Jamina SE	14	4	5	5	13	17	-4	17
8.	Mezőhegyesi SE	15	4	3	8	27	35	-8	15
9.	Gyomaendrődi FC	15	4	3	8	19	47	-28	15
10.	P3-Békési FC	14	3	3	8	15	40	-25	12
11.	Nagyszénás SE	14	2	2	10	14	26	-12	8
12.	Füzesgyarmati SK	14	1	4	9	12	44	-32	7

Jelmagyarázat:

M. – Lejátszott mérkőzések száma

Gy. – Megszerzett győzelem

D. – Döntetlen

V. – Vereség

LG. – Lőtt gólok száma

KG. – Kapott gólok száma

GK. – Gólkülönbség

PONT – Megszerzett pontok száma

Fülöp Zoltán

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények,
- hűtőszekrények, fagyasz-

- tóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
- TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítellelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Öregszőlőtől a

Balázs Béla-díjig

Az OMart Könyvesbolt és Kulturális Műhely szeretettel várja Önt és kedves barátait
2025. január 25-én szombaton 15 órától

Öregszőlőtől a
Balázs Béla-díjig
magyar kultúra napi
programjára, melyen
Gurbán Miklós
operatőr lesz a vendégünk.

Házigazdák:
Oláh Gizella
és Molnár Albert

Még meglephető
Győröz László fotókiállítás.

ÖNKENTES belpó 500 Ft, amiért egy ilyen értékű könyvtulajdonítást kap.
5500 Gyomaendrőd, Fő út 192. omart@freemail.hu (06 70 - 94 93 534)